HAYRETTİN KARAMAN HOCAMA CEVAB

Muhterem Hayrettin Karaman Hocam,evvela selam eder,saygılar sunarım.

1974 yılı İmam-Hatib talebeliğimden beri sizleri duyduk ve istifade ettik.

Ancak sizlerin bazı noktalarda münferid çıkışlarınız ve de içtihad kapısının manisiz açık olması düşüncesinden kaynaklanan sebeble olsa gerek,çok rahat bazı noktalarda,umumun kabulü veya tepkisi nazara alınmadan fetvanın verilmesi,bende temkin ve ihtiyata sebeb olmuştur.

Sizden faydalanırken,ihtiyat ve temkini göz ardı etmedim.Bu ifadeler samimiyetin ifadesidir,bir kızgınlığın değil.

Tatilde bulunduğum 10-08-2007 günü Yeni Şafak gazetesinde sizin," Faizli kredi (ya da 'mortgage') üzerine" yazınızı okudum.

Birkaç noktada yapıcı tenkidde bulunmayı uygun gördüm.

Belki de Umumül Belva haline gelen böyle bir konuda,münferid görüş veya kanaatten

ziyade,İslam ulemasının ortak görüşü daha etkili ve bağlayıcı olurdu.

Özellikle cevazına hükmettiğiniz zaruret haline bir netlik kazandırmak gerekmektedir.

Bu konuda kendi sitemde bir araştırma yazısı yazmıştım .

***Özetle diyebilirim ki;zaruretler hayati olmalı veya hayatı tehdit etmelidir.**

Oysa ev kredisi almadan bir insanın hayatını devam ettirememesi söz konusu değildir.Zira burada yapacağı ödeme,vereceği kiradan çok da az değildir.

***Böyle bir fetva su-i istimale açık bir fetvadır.Şöyle ki;bir akrabam on yıl kadar evvel,hanımının sıkıştırması sonucu bazı mutfak eşyaları almak zorunda ve zaruretinde! Olduğunu hissedip,bankadan faizli para alarak istenilen eşyayı aldı.**

Benim evimin kirası beş bin lira iken,o bankadan dört bin lirayı aldı.

Bu durumda acaba zaruri olmayan bir şey gösterilebilir mi?

Burada fetva verirken,verilen fetvaları delil getirmektesiniz veya yorumlamaktasınız.Acaba verilmeyenlerle kıyaslansa ne seviyede kalacaktır.

İlahiyatçı arkadaşlar sizin araladığınız kapıdan girerek;

Enflasyon derecesinde faize cevaz vermekte,konut gibi bir çok faizli kredi almanın meşru olduğunu ifade etmektedirler.

Öyle zannediyorum ki buradaki sıkıntı,kendimize benzetemediğimize benzeme sıkıntısından kaynaklanmaktadır.

En büyük hata ise,takvanın değil de fetvanın ön plana çıkarılmasından kaynaklanmaktadır.

Yani takva,Allah'ın rızası böyle bir işe girmeye hatta yanından geçmeye ne derece ve ne kadar müsaade eder?

Yıllar öncesi ne babamın ne de kendimin evi olmadığı gibi,olma ihtimali bile söz konusu değilken,kredi ile 75 bin liraya bir ev imkanı doğdu.Babam durumdan beni haberdar ettiğinde vaz geçtik.Bugün ise para vermeden,müteahhidin arsa karşılığı ev yapmasıyla hem babamın ve hem de benim -çok şükür- evimiz oldu.

Efendimiz şüpheli şeylerden bile kaçınılmasını emrederken,açık veya tartışmalı olan bir meselede uygulamaya gitmek,ne kadar dini olabilir.Belki indi ve kişisel bir görüş olur.

Müslümanların genel sıkıntılı durumunu düşünüp iyi niyet ve samimiyetten de olsa böyle bir kapının açılması,'Essebebü kel fail'sırrınca,vebali büyük olacaktır.Çok yanlışlara da kapı açacaktır.

Malum olduğu üzere;faizde,misli misline,cinsi cinsine olan şeylerdeki artış söz konusu olmaktadır.

Burada faizle işleyen bankalar para üzerinden artış yaparak,açık ve net olarak faizi işletmektedir.Bunun azı veya çoğu veya belli bir kılıfa büründürülmesi bunu ne derece meşru kılabilir?

Affınıza sığınarak biraz kabaca ifade edecek olursam;eğer faiz bir necaset ise,hangi meşru hal onu helal kılar?

Ancak hayati bir durum ve hayatı tehdit hali meşru kılar…

Onun için zarurete bir netlik kazandırılması gerekmektedir.hatalar zaruretin farklı veya yanlış yorumundan çıkmaktadır.

"Zamanımızda insanlara hakim olan maddecilik, faydacılık, köşe dönmecilik, bencillik ortamında az bir maaşla emekli olan, emekli ikramiyesi de enflasyon sebebiyle her saat eriyen bir emeklinin hem parasının değerini koruması hem de geçimini sağlayabilmesi için ne yapması gerektiğini soruyor, bankaya yatırarak faiz almasının caiz olup olmadığını da öğrenmek istiyorsunuz.
İslâmın faizi yasaklamasının sebeplerinin başında elinde parası olanların, yoksulları sömürmesini önlemek geliyor. Enflasyonun sebepleri içinde de faizciliğin çok önemli bir payı vardır. Bu sebeple asıl çare ülke ekonomisinden faizi sürmek ve ictimâî adâleti temin edecek bir siyasî, sosyal ve ekonomik düzen kurmaktır. Müslümanlar bu düzeni kurmak için çalışırken sizin bahsettiğiniz durumda olanlar paralarını öncelikle helal yoldan, kâr-zarar ortaklığı şartıyla çalışan kurumlara yatırmalıdır. Bu olmazsa değeri azalmayan, hatta artan madenlere veya taşınmaza yatırmalıdır, bu da olmazsa ve elindeki para bitince geçime muhtaç hale geleceği anlaşılırsa ancak bu takdirde banka faizine müracaat edebilir." **[1]**

Burada da başlığında da belirttiğiniz ihtiyaç mutlak olarak zikredilmiş,ihtiyacın ölçüsü verilmemiş,belli bir izah verilmemiş.

Banka kapılarının kapatılması,başka hizmetlerde kullanılması yönünde çaba gerekirken,bu fetvalar oraları daha cazip hale getirmekte,zengin kılmaktadır.

Fazla izahı abes görüp,ferasetinize ve hassasiyetinize havale ediyorum.

Saygılarımla….

Mehmet ÖZÇELİK

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

www.tesbitler.com

mozcelik02@hotmail.com

Zaruret hakkında: http://www.tesbitler.com/sayfa4/azimet.htm

---

[1] **Günlük hayatımızda helaller ve haramlar-H.Karaman-adlı kitaptan…**